

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

4 De homicidio per abortum foetus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

Morte, licet vitur medicinâ sibi salubri etiam cum interitu fetus. Respondeo: Non valet consequentia, quia inuasor est iniustus in aggreddendo, & vim affert alteri: at fetus non est inuasor, nec vllam vi affert matri, sed morbus est, qui matrem infestat.

Duodecimotertio queritur, Quid dicendum est cum fetus non est animatus; an licitum sit matri sumere medicinam ad se tuendam à morbo, etiam si per accidens inde sequatur impedimentum animationis in foetu? In hoc Armilla, Syluester, Anton. Nauar. Ioan. de Neap. aperte dicunt tunc esse licitum, quia mater tunc se liberat à morte, & nullum hominem occidit; si quidem fetus tunc non est animatus. At si dubitetur, sine fetus animatus, vel non, tunc aunt non esse licitum.

De Homicidio per abortum fetus.

CAPVT IV.

PRIMO queritur, Quot modis procurari soleat abortus fetus? Respondeo, tribus modis solere procurari. Primo impediendo ne fetus concipiatur, nimirum procurando vt foemina post concubitum fiat sterilis. Secundo, vt fetus iam conceptus, sed nondum animatus excidatur. Tertio, vt fetus iam conceptus, & animatus excidatur.

Notandum est, foetum, si masculus est, ordinari animari intra quinquaginta dies: si foemina, intra octoginta. Dixi ordinari, quia aliquando ob caliditatem, vel frigiditatem matris naturam fetus citius, aut tardius animari solet. Armilla in verbo (Abortus) num. 3. ex Syluest. verb. Homicidium num. 3.

Secundo queritur, An ad euitandum infamiam in foemina, & scandalum, quod sequeretur, si foemina quæ cum viro peccauit, grauida fiat, licitum sit, procurare remedium impediens conceptionem fetus? Est opinio aliquorum dicentium, esse licitum, quando infamia probabiliter timetur magna, aut magnam scandalum aliorum, v. g. si monialis concipiat, aut puella nobilis in domo parentum cum aliquo cogit, quia cum fetus non sit conceptus, nulli sit iniuria, si procuretur remedium ne concipiatur. Item quia hoc non est abortum procurare, nam abortus est, cum fetus iam conceptus excidatur.

Sed dicendum est, non esse licitum, quia est contra ordinem naturæ impedire conceptionem fetus: nam semen, & copula à natura sunt instituta ad proles generationem, & proinde ad conceptionem proles, sine fetus, item non sunt faciendâ mala, vt veniant bona, vt Apostolus docet Rom. 3. Ergo ad infamiam, vel scandalum eius, quæ sponte sua peccauit, non est impediendâ conceptio fetus impediendo naturæ eurtum. Item sibi imputet foemina, quæ sponte sua peccauit, si ex peccato perpetrato sequitur, vt infamiam incurrit, aut si ipsa, vel focus delicti, cum quo peccauit, mortis periculum adeat.

Tertio queritur, An sit homicidium, quando fetus est animatus, abortus facere, vel procurare, nimirum adhibendo media ad foetum excludendum ante tempus debitum. Respondeo, id esse peccatum magnum, & homicidium: nam sepe fetus ipse non solum perit, secundum corpus, morte corporis, sed etiam secundum animam, nimirum secundum vitam spirituales, quia perit sepe sine baptismo, & ita in peccato originali; aut exponitur periculo probabili pereundi absque baptismo.

Quarto queritur, An sit homicidium abortum facere, vel procurare, quando fetus non est animatus? Respondeo, si reuera sciatur probabiliter non esse fetus animatum, non est homicidium opere, & re ipsa commillum, licet fieri possit, vt animo & effectu homicidium sit, si intentio sit occidendi foetum, etiam animatum. Sed difficultas est, an sit peccatum, quando fetus non est animatus, abortum

facere, vel procurare. Dico esse peccatum, quia est contra ordinem naturæ: nam à natura fetus concipitur, vt animetur, & animatus edatur in lucem.

Quinto queritur, An medico licitum sit foemina prægnanti, & morbo periclitanti medicinam porrigere, vt abortum faciat, & saluti suæ consulat? Respondeo, communem esse opinionem, id non esse licitum, quando fetus est animatus, quia non sunt faciendâ mala, vt inde bona eueniant Roman. 2. 3. Sic Ioan. de Neapoli, Anton. Syluest. Nauar. Armilla. locis supra citatis. Quæres; quid si fetus non sit animatus; an tunc licitum erit porrigere medicinam, vt fiat abortus, & mater à periculo liberetur. Supradicti auctores aiunt, tunc esse licitum, quoniam nulli vita admittitur, & consultatur matri salutem, & vite, nec medicina datur, vt abortus fiat, sed vt periclitantis foemina vita seruetur.

Sexto queritur, Quid si sit dubium, an fetus sit animatus, an non; an tunc licitum erit medico prædictam medicinam præstare, vt abortus fiat, & seruetur mater? Respondeo, id non esse licitum, quia exponit se medicus periculo occidendi foetum. Sic prædicti Auctores ubi supra.

Septimo queritur, An quando prægnans periclitatur, & inducatur probabiliter à Medico saluum futuram, si fiat sanguinis emissio, aut si ei pharmacum humiditatis purgantium, aut emplastrum, doloris Ichitium adhibeatur, aut alia medicina salutaris, licitum sit medico talenti medicinam porrigere prægnanti ad seruandam eam, licet iudicetur talem medicinam animato foetu futuram periculosam? Respondeo, Primo duas esse opiniones: Prima est asserentium non esse licitum, quia non est salus matris procuranda cum damno fetus animati: Secunda opinio est, id esse licitum, ita Corduben. lib. 1. quæst. 38. dub. 3. quia hoc solum est tueri vitam matris per se. Item quia est solum porrigere medicinam salutarem matri, & quæ non est ordinata ex sua natura ad abortum; vel ad interitum fetus. Item quia, vt supra diximus, licitum est matri eam medicinam sibi sumere, ergo licitum est alteri consulere, vt tumat eam, & medico licitum præstare eam prægnanti.

Secundo: Quando medicina ex sua vi ordinata est ad abortum, vel ad interitum, aut damnum fetus, tunc non est licitum medico eam præbere, etiam si sit profutura matri, & etiam si non detur ex intentione occidendi foetum; quia satis est, iam ordinari ex sua vi ad interitum fetus, nec est procuranda salus, & vita vitæ cum interitu alterius. Hæc ait Cordubensis ubi supra. Et est opinio probabilis.

Octauo queritur, Quæ pena sit contra abortum procurantes, vel facientes in iure constituta? De hoc dicam inferius, cum agam de penis latis contra homicidium.

De Homicidio ex duellu.

CAPVT V.

NOTANDUM primo duellum accipi pro pugna inter duos ex conducta gratia probandæ veritatis, vel expurgandi criminis, nimirum vt is, qui vicerit, probasse veritatem credatur, ac si per testes, aut rationes, & argumenta legitima illam probasset, & is qui victus est, defecisse à probatione censetur. Item qui vicerit, à suspitione criminis, quod illi imponitur, se purgabat, quod si vincatur, crimen, quod illi imponitur, perpetrasse credatur. Syluester, Angelus, Armilla, Tabien. verb. Duellum: & Ioannes de Lignano in tractatu, quem edidit de duello.

Secundo notandum, Duellum accipi dupliciter, Primo late in genere, & tunc generatim accipitur pro quocunque certamine annorum inter duos, etiam licito, & iusto, quod non est legibus prohibitur. Secundo accipitur